Krimināllieta Nr. 11210013221
Lietvedības Nr. K73-1260-21/36
ECLI:LV:ZRT:2021:0601.11210013221.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2021.gada 1.jūnijā

Zemgales rajona tiesa, tiesnesis Ramiro Grandāns, rakstveida procesā izskatīja krimināllietu, kura izskatīšanai nodota bez pierādījumu pārbaudes,

/pers. A/, personas kods /personas kods/,

apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, 262.[1] panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas), būdams alkoholisko dzērienu ietekmē, un konkrēti:

/pers. A/, alkoholisko dzērienu ietekmē (ar alkohola saturu izelpas gaisā 0,6596 promiles), bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (tiesības ir atņemtas), 2021.gada 12.aprīlī ap pulksten 23.30 vadīja transportlīdzekli *BMW 530* ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, braucot /adrese/, kur transportlīdzekļa vadīšanas faktu konstatēja Valsts policijas darbinieki.

Ar šādām savām darbībām /pers. A/ izdarīja mazāk smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā.

[2] /pers. A/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, un konkrēti:

ar Zemgales rajona tiesas 2019.gada 6.jūnija spriedumu, kas stājies spēkā 2019.gada 18.jūnijā, par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu /pers. A/ noteikts sods – brīvības atņemšana uz 6 mēnešiem, kas noteikta nosacīti ar pārbaudes laiku uz 9 mēnešiem, piespiedu darbs 152 stundas un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 7 gadiem 6 mēnešiem. Neskatoties uz to, /pers. A/ 2021.gada 12.aprīlī ap pulksten 23.30, papildsoda izciešanas laikā, zinot, ka viņam jāizcieš tiesas piespriestais papildsods, izvairoties no tā izciešanas, vadīja transportlīdzekli *BMW 530* ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, /adrese/viņu apturēja Valsts policijas darbinieki.

Ar šādām savām darbībām /pers. A/ izdarīja mazāk smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā.

[3] /pers. A/ atteicās no narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes, būdams transportlīdzekļa vadītājs, kuram nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas), un konkrēti:

/pers. A/ 2021.gada 13.aprīlī ap pulksten 03.20, atrodoties SIA "/Nosaukums/" /adrese/, atteicās no medicīniskās pārbaudes narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes noteikšanai, būdams transportlīdzekļa vadītājs, kurš vadīja transportlīdzekli *BMW 530* ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/ bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (tiesības ir atņemtas).

Ar šādām savām darbībām /pers. A/ izdarīja mazāk smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma 262.[1] panta pirmajā daļā.

MOTĪVU DAĻA

[4] Ar tiesneša 2021.gada 10.maija lēmumu, pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta 1.[1] daļu tika nolemts grozīt krimināllietas izskatīšanas kārtību, proti, no mutvārdu procesa uz rakstveida procesu, jo krimināllieta nodota tiesai bez pierā'dījumu pārbaudes (*lietas 50.-51.lapa*).

Apsūdzētais un prokurore bija informēti par tiesībām 10 dienu laikā pieteikt noraidījumu tiesnesim, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, iesniegt viedokli par piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem.

[4.1] Prokurore I.Gaile iesniedza tiesā savu viedokli lietā, kurā norāda, ka noraidījums tiesnesim netiek pieteikts, iebildumu pret jautājuma izlemšanu rakstveida procesā nav. Prokurore sniedza savu viedokli par apsūdzētā atbildību mīkstinošiem un pastiprinošiem apstākļiem, par soda veidu un mēru (*lietas 55.lapa*).

[4.2] No apsūdzētā /pers. A/ nav saņemts ne noraidījums tiesnesim, ne iebildumi par jautājuma izlemšanu rakstveida procesā, ne arī viedoklis par konkrēto jautājumu.

[5] No lietas materiāliem redzams, ka apsūdzētais /pers. A/, pabeidzot pirmstiesas kriminālprocesu un lietu tiesai nododot bez pierādījumu pārbaudes, savu vainu noziedzīgā nodarījumā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, 262.[1] panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas atzina pilnībā un lūdza lietu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes (*lietas 45.lapa*).

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ vaina, viņam inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos, ir apstiprinājusies ar lietas materiālu pārbaudi to kopumā un savstarpējā sakarībā, tādējādi viņa vaina atzīstama par pierādītu; apsūdzētā /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma kvalifikācija pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, 262.[1] panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas ir pareiza, un par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem apsūdzētais ir sodāms.

[6] Tiesa pievienojas prokurores viedoklim, ka atbilstīgi Krimināllikuma 47.panta pirmajai daļai apsūdzētajam /pers. A/ nav atbildību mīkstinošo apstākļu. Savukārt, saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, tiesa atzīst, ka /pers. A/ par atbildību mīkstinošo apstākli jāatzīst to, ka viņš atzīst savu vainu un izdarīto nožēlo par visiem noziedzīgiem nodarījumiem. Tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais /pers. A/ izmantojis KPL 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu. Vienlaikus tiesa atzīst, ka šis apstāklis tiesu praksē netiek atzīts par pastāvīgu atbildību mīkstinošo apstākli, taču ņemts vērā par labu apsūdzētajam, izvēloties soda mēru īpaši šaubu gadījumā. Šāda atziņa izriet arī no tiesu prakses (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2008.gada 21.aprīļa spriedumu lietā Nr. SKK- 232*).

Atbilstoši Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktam kā atbildību pastiprinošs apstāklis atzīstams tas, ka visi trīs noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu. Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu noziedzīgajā nodarījumā pēc Krimināllikuma 312.panta kā atbildību pastiprinošs apstāklis atzīstams tas, ka noziedzīgs nodarījums izdarīts alkohola ietekmē. Tiesa, pretēji prokurores viedoklim, uzskata, ka šis apstāklis nav atzīstams par atbildību pastiprinošu apstākli pēc Krimināllikuma 262.[1] panta pirmās daļas, jo tas, līdzīgi kā Krimināllikuma 262.pantā, paredzēts kā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīme.

[7] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu, nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, kā arī apsūdzētā personību.

[7.1.] Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija paredz sodu – brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem. Krimināllikuma 262.[1] panta pirmās daļas sankcija paredz sodu – brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem. Krimināllikuma 312.panta otrās daļas sankcija paredz sodu – brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu. Tādējādi apsūdzētais /pers. A/ izdarīja trīs noziedzīgus nodarījumus, kas saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu klasificējami kā mazāk smagi noziegumi. Visi noziedzīgie nodarījumi izdarīti ar nodomu, proti, apsūdzētajam apzinoties, ka viņam ir transportlīdzekļu vadīšanas tiesību ierobežojums ar tiesas spriedumu, taču neskatoties uz to, viņš papildsoda izciešanas laikā gan vadīja transportlīdzekli atrodoties alkohola (0,6596) ietekmē, gan arī atteicās no narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes. Tiesa, konkrētajā gadījumā, atzīst, ka alkohola reibums bija neliels.

[7.2] Mantisks kaitējums nav nodarīts, arī cietušo lietā nav.

[7.3] Pārbaudot apsūdzētā /pers. A/ personību, tiesa konstatē, ka iepriekš krimināli sodīts 5 reizes, tostarp par analoģiskiem noziedzīgiem nodarījumiem, un proti: ar Zemgales rajona tiesas 2019.gada 6.jūnija spriedumu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, 312.panta, piemērojot Krimināllikuma 50. un 51.pantu, ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem, piespiedu darbu uz 152 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 7 gadiem 6 mēnešiem. Piemērojot Krimināllikuma 55.pantu, brīvības atņemšanas sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 9 mēnešiem (*lietas 28.-30., 42.-43.lapa*). Pamatsodi izciesti, papildsods nav izciests, uz sprieduma taisīšanas dienu (01.06.2021.) neizciestais papildsoda (transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana) termiņš – 5 gadi 6 mēneši 17 dienas.

[7.4] Lietā nav iegūti pierādījumi tam, ka apsūdzētais būtu darbnespējīgs vai viņa veselības stāvoklis liegtu izciest brīvības atņemšanas sodu.

[7.5] Tiesa pievienojas prokurores izteiktajam viedoklim par pamatsodiem par noziedzīgiem nodarījumiem pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, 262.[1] panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas, un papildsodiem par noziedzīgiem nodarījumiem pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 262.[1] panta pirmās daļas. Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētajam /pers. A/ ir nosliece uz analoģisku noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, jo iepriekš noteiktie sodi – gan piespiedu darbs, gan brīvības atņemšana, neatturēja viņu no jaunu līdzīgu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Tiesa secina, apsūdzētajam /pers. A/ ir izveidojusies stabila tendence izdarīt likumpārkāpumus un viņš stūrgalvīgi nevēlas resocializēties un atturēties no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, kas liecina, ka viņš ir bīstams sabiedrībai, tādēļ viņam piemērojams Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, 262.[1] panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas sankcijā paredzētais sods – īslaicīga brīvības atņemšana. Brīvības atņemšanas sods ir izpildāms.

[8] Nosakot soda mēru, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Apsūdzētajam /pers. A/ lietā konstatēts viens atbildību mīkstinošais apstāklis. Vienlaikus apsūdzētajam noziedzīgajos nodarījumos pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un Krimināllikuma 262.[1] panta pirmās daļas konstatēts viens atbildību pastiprinošais apstāklis, bet noziedzīgajā nodarījumā pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas divi atbildību pastiprinošie apstākļi. Apsūdzētais iepriekš jau sodīts ar piespiedu darbu un brīvības atņemšanu par analoģiskiem noziedzīgiem nodarījumiem, taču piemērotie sodi viņu neatturēja no jaunu analoģisku noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Ievērojot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka apsūdzētais /pers. A/ sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, kas nosakāma bargāka par katra panta minimālo robežu. Papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – par katru noziedzīgu nodarījumu (Krimināllikuma 262.panta pirmo daļu un 262.[1] panta pirmo daļu) nosakāms lielāks par vidējo apmēru, jo neskatoties uz to, ka /pers. A/ bija sodīts jau ar transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu, apsūdzētais gan atkārtoti transportlīdzekli vadīja alkohola reibumā, gan arī atteicās no pārbaudes.

[9] Tiesa pievienojas prokurores viedoklim, ka sods nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmās, otrās daļas nosacījumiem. Apsūdzētais /pers. A/ izdarīja trīs patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus, kas veido noziedzīgo nodarījumu reālo kopību (Krimināllikuma 26.panta trešā daļa). Tiesa atzīst, ka šajā gadījumā sods nosakāms pēc noziedzīgu nodarījumu kopības daļēji saskaitot gan pamatsodus, gan papildsodus. Tiesa atzīst, ka šāds sods būtu adekvāts un taisnīgs par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem un apsūdzētā personībai. Arī Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmumā (par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā) 31.punktā teikts, ja persona ir izdarījusi vairākus noziedzīgus nodarījumus, galīgajam sodam vajadzētu būt bargākam salīdzinājumā ar sodu, ko piespriež personai, kura izdarījusi vienu noziedzīgu nodarījumu. Savukārt soda noteikšana, ietverot vieglāko sodu smagākajā, kā arī pilnīgi saskaitot piespriestos sodus, var tikt piemērota īpašos gadījumos. Tiesa atzīst, ka lietā netiek konstatēti arī īpaši apstākļi, lai sodu noteiktu, ietverot vieglāko sodu smagākajā.

[10] No lietas materiāliem redzams, ka /pers. A/ noziedzīgos nodarījumus, par ko tiek sodīts ar šo spriedumu, izdarījis pēc Zemgales rajona tiesas 2019.gada 6.jūnija sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms papildsoda izciešanas. Līdz ar ko galīgais sods apsūdzētajam /pers. A/ nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta nosacījumiem, kas reglamentē sodu pēc vairākiem spriedumiem. Tiesa pievienojas prokurores viedoklim, ka konkrētajā gadījumā ar šo spriedumu noteiktajam sodam daļēji jāpieskaita neizciesto papildsodu pēc Zemgales rajona tiesas 2019.gada 6.jūnija sprieduma. Tiesa ņem vērā Krimināllikuma 51.panta trešajā daļā paredzēto maksimāla termiņa ierobežojumu.

[11] Šajā krimināllietā /pers. A/ drošības līdzeklis nav piemērots. Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nav pamats izvēlēties un piemērot jebkādu drošības līdzekli.

[12] Ziņas par lietiskajiem pierādījumiem un procesuālajiem izdevumiem lietā nav.

[13] Saskaņā ar KPL 530.panta trešo daļu tiesa noteica pilna sprieduma pieejamības datumu – 2021.gada 22.jūliju.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Ministru kabineta 2020.gada 6.novembra rīkojuma Nr.655 "Par ārkārtējas situācijas izsludināšanu" 5.19.5.punktu, Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma Pārejas noteikumu 10.punktu un Kriminālprocesa likuma 511., 512. un 530.pantu tiesa

n o s p r i e d a

atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi, atņemt transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 (trīs) gadiem.

Atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi.

Atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 262.[1] panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi, atņemt transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 (diviem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo, otru daļu, pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, daļēji saskaitot sodus, sodīt /pers. A/ ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem 20 (divdesmit) dienām, atņemt transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Piemērot Krimināllikuma 51.pantu, pēc spriedumu kopības, sodam daļēji pieskaitīt Zemgales rajona tiesas 2019.gada 6.jūnija sprieduma neizciesto papildsodu – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana – daļu (uz sprieduma taisīšanas dienu 5 gadi 6 mēneši 17 dienas), /pers. A/ galīgo sodu noteikt – īslaicīgu brīvības atņemšana uz 2 (diviem) mēnešiem 20 (divdesmit) dienām, atņemt transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 7 (septiņiem) gadiem 6 (sešiem) mēnešiem.

Nepiemērot /pers. A/ drošības līdzekli.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 10 (desmit) dienu laikā pēc pilna nolēmuma pieejamības dienas, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Zemgales rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Kriminālprocesa likuma 499.panta ceturtajā daļā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Spriedums pieejams tiesas kancelejā, pieejamības datums – 2021.gada 22.jūlijs.

Tiesnesis Ramiro Grandāns